

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.** Και ενώ τα πράγματα βρίσκονταν σε τέτοια κατάσταση, ο Θηραμένης πρότεινε στη συνέλευση ότι, αν θέλουν να στείλουν αυτόν τον ίδιο στον Λύσανδρο, θα επιστρέψει γνωρίζοντας από τους Λακεδαιμονίους τί από τα δύο επιμένουν για την κατεδάφιση των τειχών επειδή θέλουν να εξανδραποδίσουν (να πουλήσουν ως δούλους) τους κατοίκους της πόλης ή ως εγγύηση. Και όταν στάλθηκε εκεί έμενε κοντά στο Λύσανδρο τρεις μήνες και παραπάνω, καιροφυλακτώντας πότε οι Αθηναίοι επρόκειτο, εξαιτίας της έλλειψης όλων των τροφίμων, να δεχτούν οτιδήποτε θα τους πρότεινε κανείς. Όταν λοιπόν επέστρεψε τον τέταρτο μήνα, ανακοίνωσε στη συνέλευση ότι ο Λύσανδρος τον κρατούσε ως τότε, έπειτα όμως τον διέταξε να πάει στην Σπάρτη· γιατί έλεγε ότι δεν είναι αρμόδιος για όσα τον ρωτούσε αυτός αλλά οι έφοροι.
- B.** Ο Θηραμένης, ως ιδιαίτερα φιλόδοξος και καιροσκόπος προσπάθησε να εκμεταλλευτεί τη δεινή θέση στην οποία είχε βρεθεί η Αθήνα μετά τη νίκη των Σπαρτιατών στους Αιγός ποταμούς. Έπεισε τους Αθηναίους να ηγηθεί αυτός στη νέα αποστολή για τη σύναψη ειρήνης υποσχόμενος ότι θα πετύχει αυτά που ζητούσαν. Ο απώτερος στόχος του όμως, όπως παρουσιάζεται από τον Ξενοφώντα, ήταν η πλήρης αποδυνάμωση της πόλης, σε βαθμό να δεχτεί όλες τις προτάσεις των Λακεδαιμονίων.
- Μέσα από τις παραγράφους 16-17 ο Θηραμένης παρουσιάζεται:
- **Μεθοδικός**, γιατί δρα με σχέδιο, έχοντας καθορίσει τη στάση του πριν ακόμη συναντήσει το Λύσανδρο.
 - **Δόλιος / ύπουλος / άπρονος / αδιάφορος**, καθώς προδίδει με τον πιο αναίσχυντο τρόπο την εμπιστοσύνη των Αθηναίων και εκμεταλλεύεται τη δεινή κατάσταση τους, γνωρίζοντας καλά πως η έλλειψη τροφής θα κάμψει το φρόνημα τους και θα δεχτούν οποιουδήποτε όρους.
 - **Αδίστακτος και άνθρωπος δίχως ηθικούς φραγμούς**, αφού δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε μέσο, διαφορώντας για την τύχη της πατρίδας και των συμπολιτών του προκειμένου να ικανοποιήσει την προσωπική του επιδίωξη, που δεν είναι άλλη από την ανάδειξη του στον πολιτικό στίβο.

- **Διπρόσωπος**, γιατί άλλα υποσχέθηκε στους Αθηναίους και άλλα έπραξε ως απεσταλμένος της πατρίδας του στο Λύσανδρο.
- **Υποκριτής**, γιατί ψεύδεται στην εκκλησία του Δήμου σχετικά με το λόγο για τον οποίο παρέμεινε για τρεις μήνες κοντά στο Λύσανδρο.

Γ. Οι Κορίνθιοι και οι Θηβαίοι στο τέλος του πελοποννησιακού πολέμου αντιτίθενται στη σύναψη ειρήνης και ζητούν επιμονα την καταστροφή της πόλης των Αθηνών και τον εξανδραποδισμό των κατοίκων της. Αυτή η ανάληψη στάση τους δικαιολογείται με βάση τα παρακάτω:

- **Κορίνθιοι:**
 - α) η Κόρινθος, όπως και η Αθήνα, ήταν κυρίως ναυτική δύναμη και συνεπώς είχε δημιουργηθεί μεγάλος εμπορικός και οικονομικός ανταγωνισμός ανάμεσα στις δύο πόλεις.
 - β) Πολιτειακές διαφορές ανάμεσα στις δύο πόλεις. (Η Κόρινθος ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη ολιγαρχική δύναμη μετά τη Σπάρτη).
Συμπληρωματικά μπορεί να αναφερθεί και ότι οι Αθηναίοι είχαν επέμβει στη διένεξη Κορινθίων και Κερκυραίων (433 π.χ) με αποτέλεσμα την ήττα των Κορινθίων.
- **Θηβαίοι:**
 - α) Η έχθρα των Θηβαίων έχει τις ρίζες της στην περίοδο των Περσικών πολέμων κατά τη διάρκεια των οποίων οι Θηβαίοι «εμήδισαν» και είχαν επικριθεί σφοδρά από τους Αθηναίους για την ενέργειά τους αυτή.
 - β) Η γειτνίαση των δύο πόλεων διευκόλυνε τα επεκτατικά σχέδια της Αθήνας εναντίον της Θήβας. Άλλωστε η Θήβα ανταγωνίζεται την Αθήνα σε θέματα ηγεμονίας.
Συμπληρωματικά μπορεί να αναφερθεί και η συμπαράσταση των Αθηναίων στους συμμάχους τους Πλαταιείς, όταν οι Θηβαίοι εισέβαλαν στην πόλη τους (429-427 π.χ).

Δ. Ο Θηραμένης παρουσιάζεται στο μεταφρασμένο απόσπασμα ως:

- **Μετριοπαθής**, εφόσον αντιτίθεται στις ακραίες διαθέσεις του Κριτία.
- **Συμβιβαστικός**, αφού εισηγείται την υιοθέτηση ήπιας πολιτικής έναντι των πολιτικών αντιπάλων.
- **Φιλόπατρης**, γιατί μια τέτοια πολιτική εξυπηρετεί μακροπρόθεσμα τα συμφέροντα της πόλης του.

Η στάση αυτή είναι εντελώς αναντίστοιχη με τη στάση που είχε τηρήσει στο απόσπασμα από το πρωτότυπο (δες και απάντηση στην ερώτηση Β), όπου ενεργούσε ως:

- **Καιροσκόπος**, αφού εκμεταλλεύεται τη δυσχερέστατη θέση στην οποία έχουν περιέλθει οι Αθηναίοι.
- **Αδίστακτος και απάνθρωπος**, εφόσον η στάση του οδηγεί στο θάνατο πολλούς συμπολίτες τους λόγω της έλλειψης των απαραίτητων.
- **Προδοτικός**, γιατί προτάσσει το προσωπικό και παραταξιακό συμφέρον, έναντι του συμφέροντος της πόλης του.

Η διαφορά στις δύο αυτές συμπεριφορές μπορεί να ερμηνευτεί, αν ληφθούν υπόψη:

- Η επιθυμία του Θηραμένη να επιτύχει –στο απόσπασμα από το πρωτότυπο- τη συνθηκολόγηση των Αθηναίων με τους δικούς του όρους.
- Η μέριμνα του να θεμελιώσει ένα ισχυρό ολιγαρχικό καθεστώς στην Αθήνα –στο απόσπασμα από μετάφραση-. Η μέριμνα αυτή δεν μπορούσε να υπηρετηθεί παρά μόνο με την ανοχή των Αθηναίων. Ο Κριτίας όμως, με τη στάση που τηρούσε, απέκλειε κάθε ενδεχόμενο να επιτευχθεί η εγκαθίδρυση ενός τέτοιου καθεστώτος.

Ε. 1. **πίστεως:** πίσει
αυτοκράτωρ: αυτοκράτορσι
φυγάδα: φυγας
ταύτα: ταύτης
πολλοί: πλείστοι

2. **εἶπον:** εἶπέ
ἀπήγγειλεν: ἀπαγγελεῖ
ἠρέθη: αἰρέθητι
ἀποκρίναιτο: ἀπεκρίναντο
ἐποίησαν: ποιῶμεν

ΣΤ. **πέμψαι:** τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα «βούλονται».
ἅπαντα: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «τόν σίτον».
ὑπ' αὐτοῦ: εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο ρήμα «ἔρωτῶτο».
ἀγγελοῦντα: τελική μετοχή, συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος, «Ἀριστοτέλην», ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα «ἔπεμψε».

φυγάδα: κατηγορούμενο στο «Αριστοτέλην» εξαιτίας της μετοχής «ὄντα».

αὐτοκράτορες: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος «Θηραμένης καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις».

μάλιστα: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο ρήμα «ἀντέλεγον».

Z.

- Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση.
- Δευτερεύουσα ειδική πρόταση.

H.

1. **ἀντέχουσι:** αντοχή, ἔνοχος
ἐπιλελοιπέναι: ἔλλειψη, ἐλλιπής

2. **βούλομαι:** ἀβούλος
ἔπεμψε: εκπομπή
ἤρέθη: ἀναίρεση

3. **πλειοψηφία:** πλείω
ασιτία: σῆτον
κράτος: αὐτοκράτωρ
διάλογος: λόγῳ
παρασπονδία: σπένδεσθαι

Θ. Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 31 του σχολικού εγχειριδίου.